

Innviðir eru lífæðar samfélagsins

Fjármálaráðstefna sveitarfélaganna 12. október 2018

Sigurður Hannesson, framkvæmdastjóri SI

Íslenskur iðnaður er fjölbreyttur

Nauðsynleg undirstaða velmegunar

- Samtök iðnaðarins eru **stærstu og öflugustu** samtök atvinnurekenda á Íslandi og mynduð af um 1.400 fyrirtækjum og sjálfstæðum atvinnurekendum

Iðnaður skapar fjórðung
landsframleiðslunnar

Einn af hverjum fimm
starfa í iðnaði

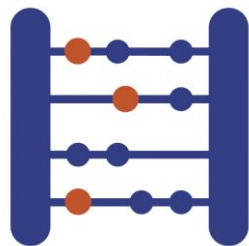

Iðnaður skapar 30%
gjaldeyrstekna

Bætt samkeppnishæfni Íslands

Undirstöður öflugs atvinnulífs – iðnaður í fremstu röð

FRAMLEIÐNI

Menntun

Nýsköpun

Starfsumhverfi

Innviðir

Iðnaður í fararbroddi drifinn áfram af **stöðugum umbótum** í menntun, nýsköpun, starfsumhverfi og innviðum

Lífæðar samfélagsins – órjúfanleg heild

Innviðir ein af undirstöðum samkeppnishæfni og velmegunar

- Innviðir eru óbeint aðfang allrar framleiðslu í landinu
- Ástand innviða er nátengt samkeppnishæfni atvinnulífsins og velmegun þjóðarinnar
- Frá árinu 2009 hefur samkeppnishæfni innviða Íslands legið niður á við skv. álití Alþjóðaeftnahagsráðsins (e. World Economic Forum)
- **Stórátak þarf í uppbyggingu innviða og forgangsraða þarf í þágu slíkrar uppbyggingar**
- Með fjárfestingum í innviðum er byggt undir hagvöxt framtíðarinnar og bætt lífsgæði

Hinir margvíslegu innviðir samfélagsins

Atvinnu- og þjónustumannvirki sem mynda undirstöðu efnahagslífs

Samgönguinnviðir

Flugvellir

Vegir

Hafnir

Hinir margvíslegu innviðir samfélagsins

Atvinnu- og þjónustumannvirki sem mynda undirstöðu efnahagslífs

Orka og hiti

Hitaveitur

Orkuflutningar

Orkuvinnsla

Hinir margvíslegu innviðir samfélagsins

Atvinnu- og þjónustumannvirki sem mynda undirstöðu efnahagslífs

Húsnæði og umhverfi

Úrgangsmál

Fasteignir

Fráveita

Vatnsveita

Innviðir á Íslandi – Ástand og framtíðarhorfur

Heildstæð skýrsla um stöðu innviða á Íslandi

- Skýrsla útgefin í október 2017
- Skýrslan er samstarfsverkefni Samtaka iðnaðarins (SI) og Félags ráðgjafaverkfræðinga (FRV).
- Rýni á köflum var í höndum Háskólans í Reykjavík (HR).
- Skýrslan er unnin að norskri fyrirmynd.
- Lýsing á:
 - Ástandi innviða Íslands
 - Uppsafnaðri viðhaldspörf
 - Endurstofnvirði þeirra
 - Framtíðarhorfum

Endurstofnvirði innviða um 3.500 milljarðar

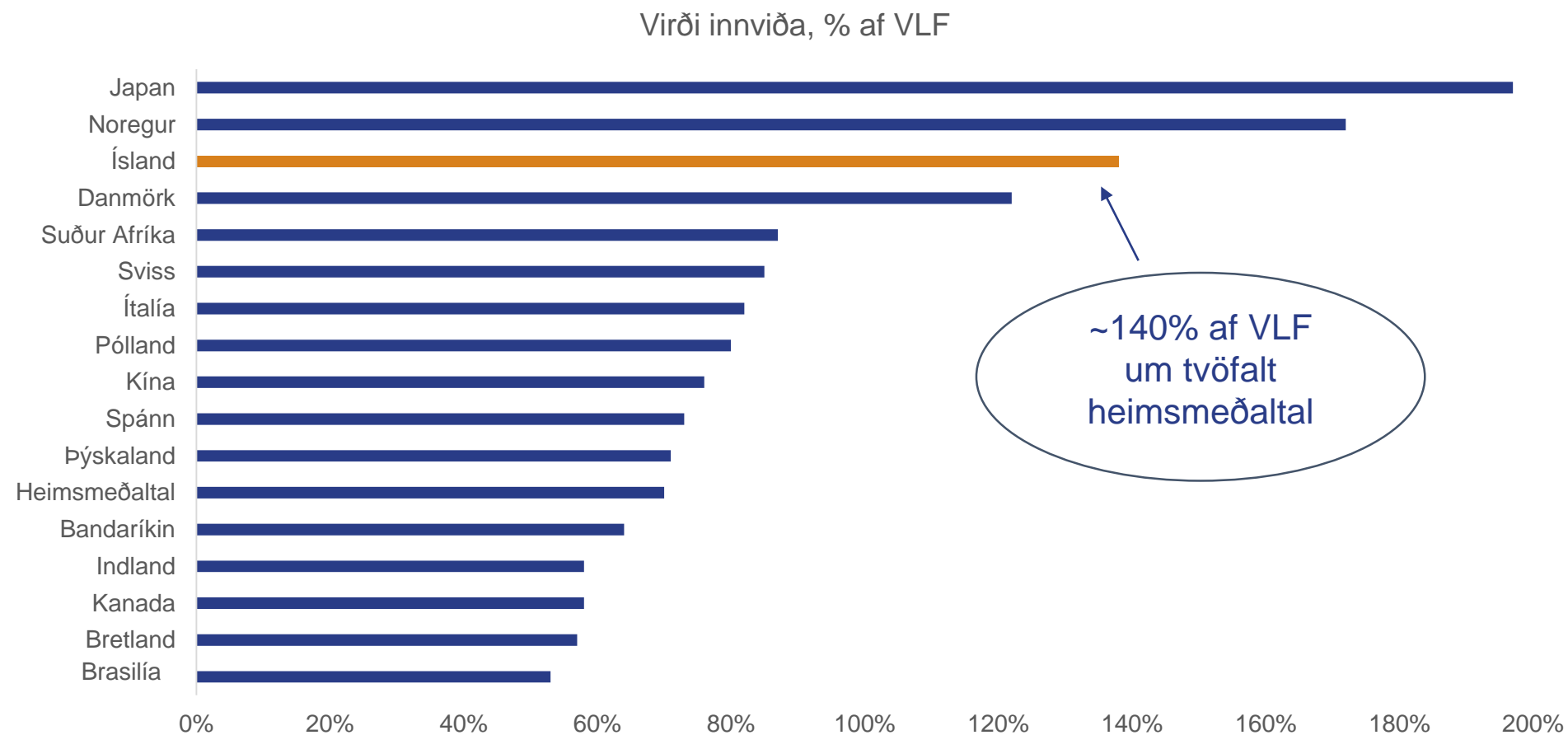
Saman mynda þeir órjúfanlega heild

*Aðrir alþjóðaflugvellir en Keflavíkurflugvöllur, flugvellir sem þjóna innanlandsflugumferð eingöngu og lendingarstaðir

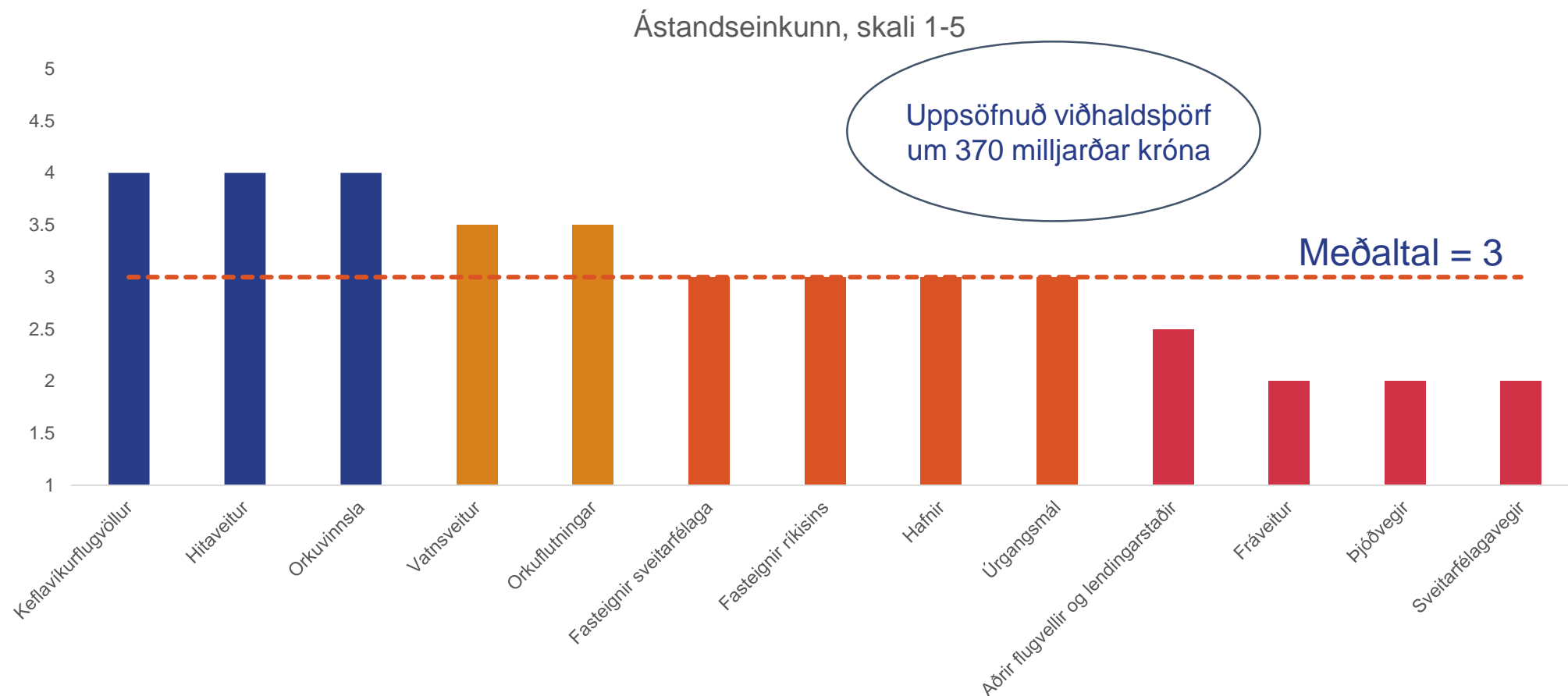
Veruleg verðmæti bundin í innviðum

Mikið umfang endurspeglar mikilvægi fyrir íslenska hagkerfið

Uppsöfnuð viðhaldspörf er um 370 milljarðar

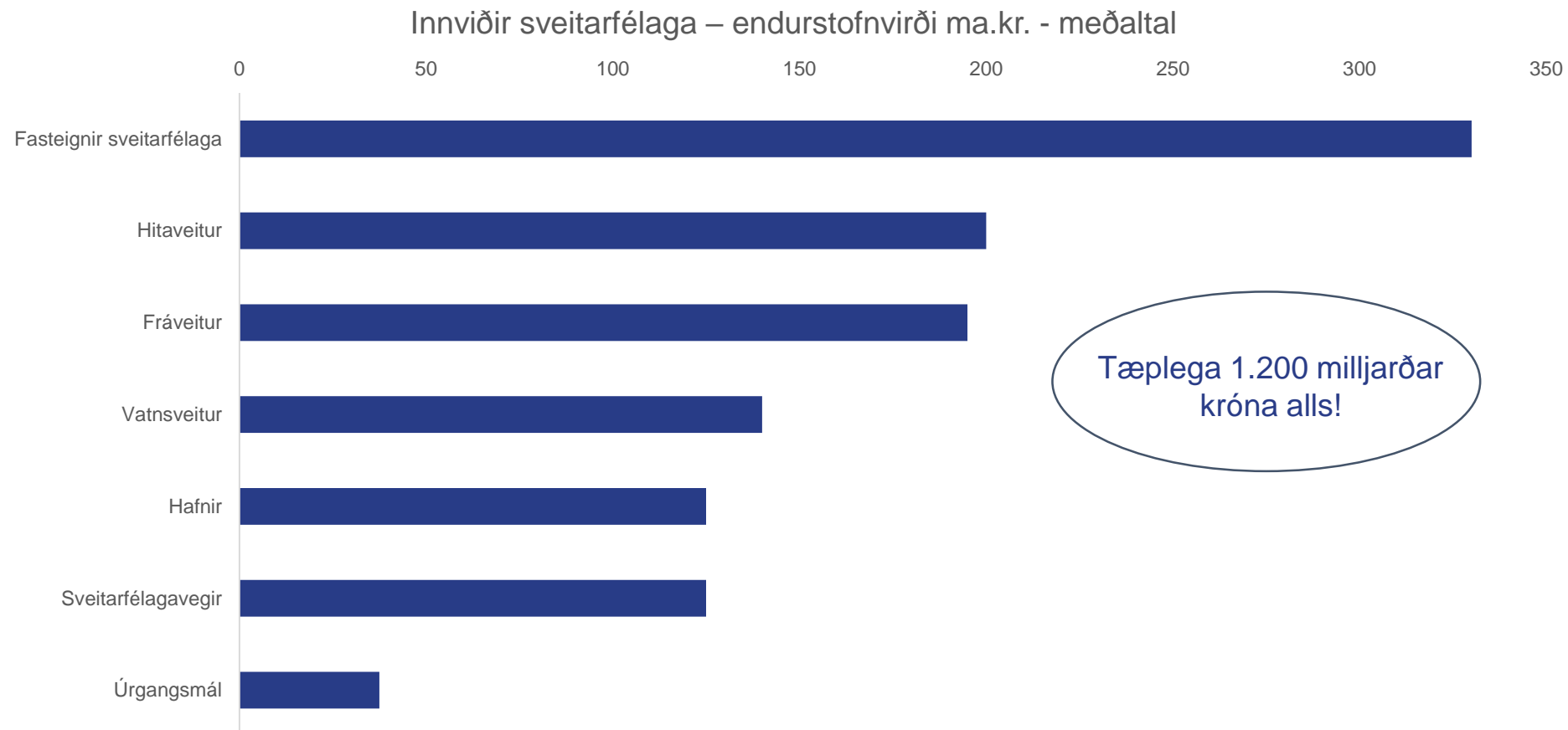
Vegir og fráveitur koma verst út

Innviðir og sveitarfélög

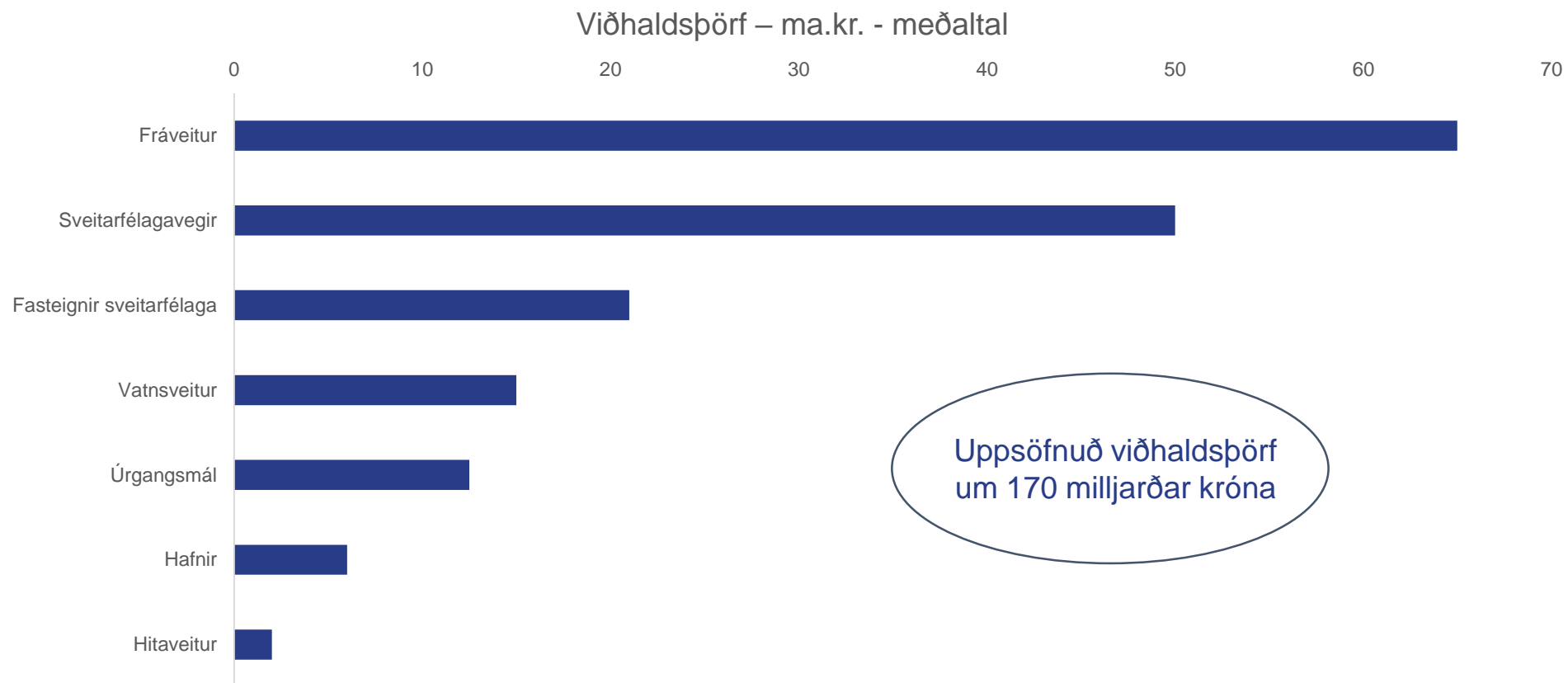
Innviðir sveitarfélaga miklir að umfangi

Um 1200 milljarðar króna eða þriðjungur endurstofnvirðis innviða

Uppsöfnuð viðhaldspörf 170 milljarðar

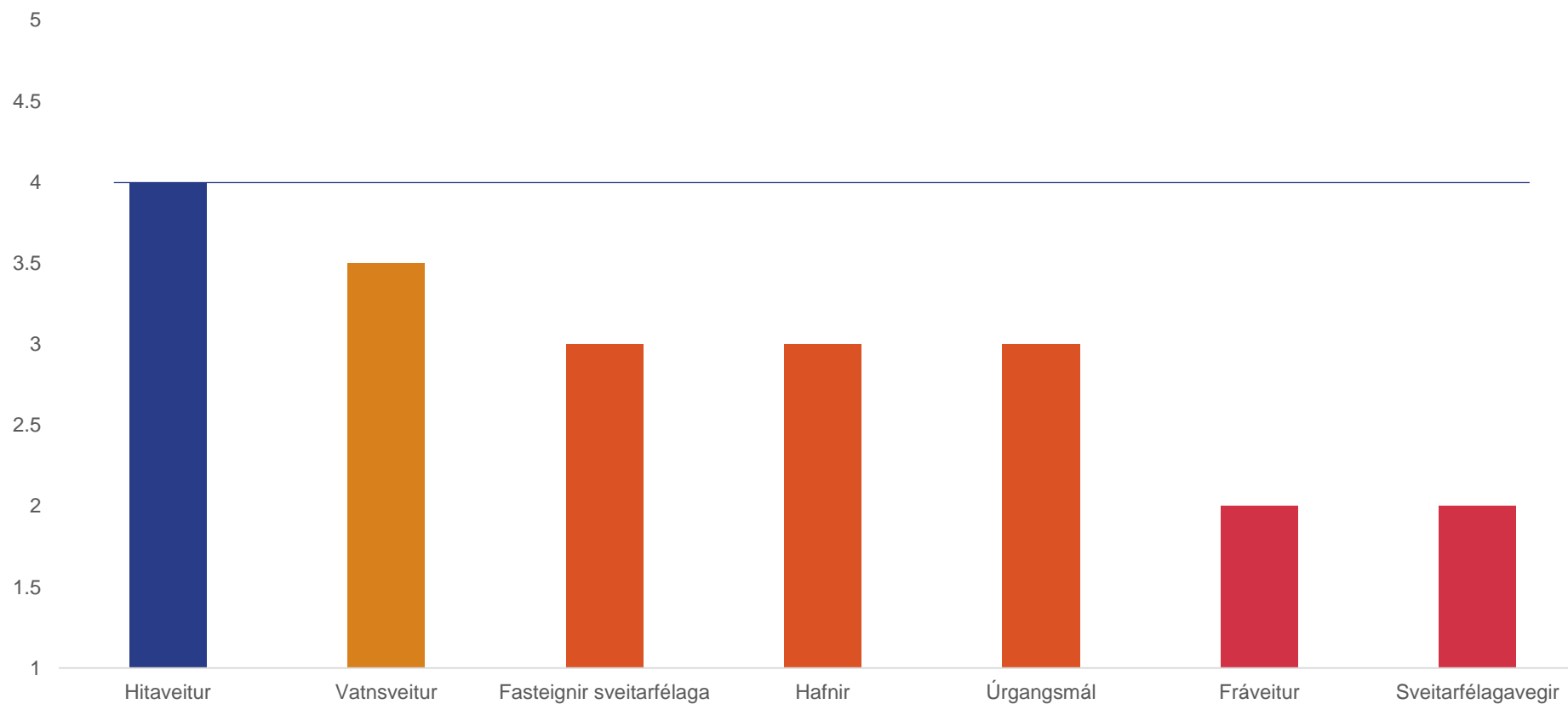
Vegir og fráveitur koma verst út

Það þarf að gera betur

Vegir og fráveitur koma verst út

Ástand innviða sveitarfélaga – skali 1-5

Ástand innviða sveitarfélaga

Við getum gert mun betur

RÚV Sjónvarp Útvarp Sarpurinn KrakkaRÚV Íþróttir Menning

Kársnesskóli rýmdur vegna raka og myglu

© 22.02.2017 - 19:57 Innlent

Rýma þarf Kársnesskóla í Kópavogi vegna mikilla rakaskemmda og myglu. Rúmlega 200 nemendur verða fluttir. Starfsfólk og nemendur hafa fundið fyrir opþögnum.

JÓHANN BJARNI KOLBEINSSON
Fréttastofa RÚV

Kársnesskóli í Kópavogi er í tveimur byggingum. Í annari þeirra, 60

Innlent | mbl | 9.4.2018 | 13:57 | Uppfært 14:46

Bauð almenningi að plokka skólprusl

Mikið rusl hefur fundist í fjórundi við Ægissíðu í Reykjavík. mbl.is/Goull

Fréttaskýringar

Fráveitumál á Íslandi í ólestri

Ekkí er nægilega vel hugað að frárennismálum og hreinsun skólps að mati sérfræð reglugerðum betur eftir og í öðru lagi þarf að endurskoða hreinsun skólps.

Bára Huld Beck 16. maí 2017

Hátt að einn alur er á orlofsi og þrá egnir, þannig minni en millimetri og níðuri hundræ mikrómetra, gegnum hreinsistöðvar og útlumhvæð. Þetta er hluti af...

Sérfræðingur skólps, flestar voru skammta um að fráveitumálum og útlumhvæðum.

MÁLEFNI - INNLENT

Slæmt ástand vega á höfuðborgarsvæðinu

Diúpar holur við háskólann

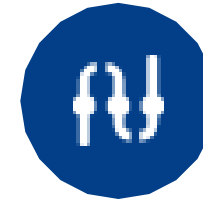

Hræðist nokkra vegkafla í vetur

Fjórðungur íbúa landsins býr við enga skólphreinsun

Fráveitur

- Við eigum langt í land með að innleiða skólphreinsun í samræmi við skuldbindingar gagnvart EES
- Að mati UST eru kröfur um hreinsun skólps uppfylltar að fullu á 5 af 15 þéttbýlissvæðum á landinu.
- Þessar fimm fráveitur, þar sem segja má að ástandið sé í lagi losa um 60% skólp magns í landinu.
- Gera má ráð fyrir að mikið magn úrgangs t.d. plast berist með fráveituvatni út í umhverfið hér á landi.
- Fjórðungur Íslendinga býr við enga skólphreinsun skv. samantekt UST.
- Einhverjar framfarir hafa orðið frá úttekt UST en þær eru ekki verulegar miðað við þörfina.

Fráveitur

Ástand (1-5)

195

Endurstofnvirði
ma.kr

65

Viðhaldspörf
ma.kr

Vélvæðingu úrgangsflokkunar er ábótavant

Úrgangsmál

- Vélvæðing úrgangsflokkunar er almennt minni en algengt er í nágrannalöndum
- Enn ratar stór hluti úrgangs óflokkaður í söfnunarílát og þaðan í urðun.
- Brennsla úrgangs til orkuframleiðslu er hverfandi hér á landi.
- Gáma-, móttöku- og umhleðslustöðvar eru sumar komnar til ára sinna.
- Þörf er á fjárfestingu í nýjum ílátum og söfnunartækjum, sérstaklega fyrir lífrænan úrgang.
- Enn eru engin dæmi um það að lífrænn úrgangur sé gasgerður í gasgerðarstöðvum hér á landi.

Úrgangsmál

Ástand (1-5)

38

Endurstofnvirði
ma.kr

13

Viðhaldspörf
ma.kr

Þarf að forgangsráða viðhaldi og fjárfestingu

Fasteignir sveitarfélaga

- Það háir greiningu sveitarfélaga á ástandi fasteigna að engin dæmi eru um að gert sé heildstætt mat á eignasafninu í hverju sveitarfélagi fyrir sig.
- Nauðsynlegt er að fjárfesta í betri kerfum til að meta og forgangsráða viðhaldi og endurfjárfestingu.
- Sveitarfélögin hafa vel flest frestað einhverjum viðhaldsframkvæmdum þegar samdráttar gætti í fjármálum þeirra og eru þær aðgerðir þá orðnar meira aðkallandi en fyrr.
- Nýlegt dæmi úr umræðunni er húsnæði Kársnesskóla í Kópavogi þar sem umfang skemmda er slíkt að byggingin er rifin niður.

Fasteignir

Ástand (1-5)

330

Endurstofnvirði
ma.kr

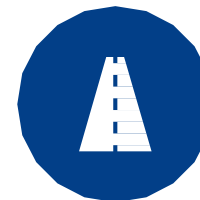
21

Viðhaldspörf
ma.kr

Aðgerða er þörf í vegamálum

Vegasamgöngur - sveitarfélagavegir

- Vegasamgöngur eru eitt mikilvægasta aðfangið í framleiðslu þjóðarbúsins
- Höfuðborgarbúar hafa aldrei sóað eins miklum tíma í umferðartafir og á árinu 2017
- Á einstökum leggjum frá úthverfi inn að miðju hefur ferðatíminn aukist um allt að 40% frá árinu 2012 skv. nýlegri skýrslu frá Samtökum sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu.
- Ástand vegamannvirkja á forræði sveitarfélaga hefur ekki verið metið með kerfisbundnum hætti síðustu ár né farið fram ítarleg og samkvæm greining á ástandinu.
- Þó nokkur óvissa um endurstofnvirði og viðhaldspörf

Sveitarfélagavegir

Ástand (1-5)

125

Endurstofnvirði
ma.kr

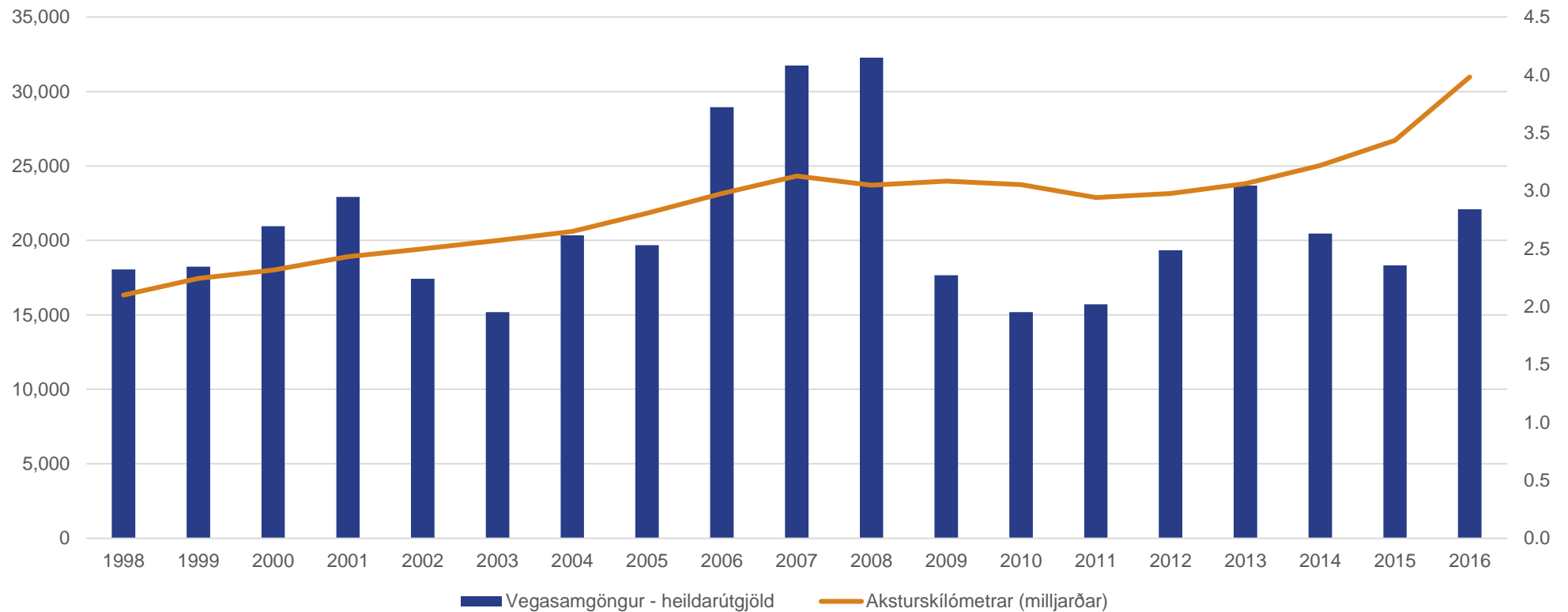
50

Viðhaldspörf
ma.kr

Útgjöld sveitarfélaga til vegasamgangna

Komið að þolmörkum

Heildarútgjöld sveitarfélaga til vegasamgangna pr. íbúa - fast verðlag 2016

Það er brýn þörf á innviðauppbyggingu

Viðhaldspörfin er skuld næstu kynslóða

Ráðast þarf strax í innviðaframkvæmdir

Draga þarf fram lausnir til að tryggja gæði þessara meginstoða íslensks samfélags og atvinnulífs

Sérstök áhersla á vegamál, fasteignir, fráveitur og úrgangsmál

Fjárfesting í dag er hagvöxtur á morgun

Forgangsráða þarf í þágu uppbyggingar

Viðhaldspörfin er skuld næstu kynslóða

